

beteiligte Forscher – befasste sich mit den ideologischen Grundlagen, Aktionen und Problemen des noch jungen galizischen Immersionsprojekts „Semente“ in Spanien. An ihre Präsentation schloss sich eine Diskussion an über unterschiedliche Bildungskonzepte für Minderheitensprachen, über Maßnahmen zum Spracherhalt und zur Wiederbelebung von Sprachen bis hin zur Vermittlung einer symbolischen Sprache, die auf regionale Verbreitung und Identität setzt, dabei aber auf aktive Sprechfähigkeit verzichtet.

Ziel der Konferenz, an der etwa einhundert Personen teilnahmen, war es, der lokalen Gemeinschaft die Forschungsergebnisse vorzustellen und sie mit ihnen zu diskutieren. Die Veranstaltung war mehrsprachig konzipiert: Es wurde Obersorbisch, Niedersorbisch und Englisch gesprochen, mit einer Simultanübersetzung ins Deutsche. Die beiden sorbischen Sprachen waren das hauptsächliche Kommunikationsmittel zwischen den Teilnehmern.

Cordula Ratajczak / Nicole Dołowy-Rybińska

Druhe zetkanje „Syće mlodych akademikarjow-sorabistow“ 14.–16.06.2019 w Budyšinje

W juniju 2019 zetka so k druhemu razej sorabistiski dorost w Budyskim Serbskim instituce, zo bychu sej mjezsobu swoje projekty předstajili a nazhonjenja wuměnili. Přenje tute zetkanje bě so w juniju 2017 tohorunja w Budyšinje wotměło. Inicijatiwu a organizaciju zetkanjow bě přewzała Theresa Jacobsowa z wotrijada kulturnych wědomosćow Budyskeho Serbskeho instituta.

Přeni džen zetkanja mějachu młodzi sorabisća móžnosć so na zakónčacej prezentaciji projekta „Sorbenwissen“ wobdźělić: Bě to třilětny zhromadny projekt Techniskeje uniwersity Drježdžany a Serbskeho instituta. Tu prezentowachu Madlena Malinkowa, Radosław Buraczyński, Robert Lorenz a Lubina Malinkowa swoje slědžerske wuslědki. Dale předstajichu direktor instituta Hauke Bartels a Marek Slodička z Christopherom Georgijom wužadanja a nowe nastroje při wobdźělanju serbskich tekstow za rěčny korpus. Skónčnje bu nowy informaciski portal „Sorabicon“, w kotrymž su nětko tež slědžerske wuslědki projektneje skupiny přistupne, zjawnosći předstajeny.

Druhi a třeci džen zetkanja běštej wěnowanej referatam wobdźělnikow akademiko-sorabistiskeje syće. Sobotu dupołdnja słyšachmy přinošk stawiznarki Anny Měrcino-weje wo wšelakich naratiwach spominanja na Alojsa Andrickeho. We wobłuku swójeho masterskeho džeła na Humboldtowej uniwersite w Berlinje je so z publicistiskimi tekstami a dalšimi žórłami wo Andrickim zaběrała a tak wšelake naratiwy wo nim rekonstruowała. Přizamkny so přednošk Stephanie Berdan, studentki managementa na fachowej wysokej šuli w Kufsteinu. Wona je so z dwěmaj romanomaj wo Krabaće (Otfrieda Preußlerowy roman a Brězanowy „Čorny młyn“) zaběrała a elementy serbskeje a němskeje kultury w nimaj přepytowała. Třeci přinošk bě předstajenje zakónčaceho džeła Mateja Kowarja, studenta wučerstwa serbsčiny a hudźby za gymnazij w Lipsku. Wón je spytał rolu džećacych a ludowych pěsnjow při přiswojenju serbsčiny w zažnym džećatstwjje zapopadnyć.

W připołdnišim bloku słyšachmy tři rěčespytne přinoški: Ielyzaweta Waltherowa z Instituta za Sorabistiku na Uniwersite Lipsk předstaji zhromadny přinošk z Tillom Wojtom-Górjeńcom wo aspektach transliteracije ukrainskich mjenow do serbsčiny. Pokaza

při tym wosebje na aspekty řečneho planowanja a politiske dimensije při přepisanju z kyriliskeho do łačonskeho pisma. Katja Brankačkec ze Słowjanskeho instituta Akademije wědomosćow Čěskeje w Praze předstaji swoje dopóznaća wo slowotwórbnych kalkach w čěščinje, hornjo- a delnjoserbščinje. Wosebje žiwu diskusiju zbudzi přinošk Sary Mičkec, doktorandki na Inštituće slawistiki Pólskeje akademije wědomosćow we Wařawje: Zaběra so ze strategijemi daledawanja hornjoserbšćiny w swójbach a předstaji wuslědki přenjeho pilotneho přepytowanja w serbsko-němskej swójbje.

Popołdnju přednjese Aleksandra Kmak-Pamirska z Choćebuza a Wařawy (tuchwilu skutkuje na Inštituće Pileckeke) swój přinošk wo wuwicu turizma w Blótach a wo wobrazu delnjoserbskeje kultury, kaž bě we wobłuku turizma mjez 1860 a 1945 sposrědkowany. Diana Hickec z University w Gießenje a Techniskeje uniwersity Drježdžany předstaji swoje ideje wo přepytowanju konceptow „kupy“ a „hybridnosće“ we wjacerečnych a mjeńšinowych literaturach.

We wječornym bloku předstaji Jenny Hagemann z Instituta za didaktiku demokracije na Leibnizowej uniwersite w Hannoveru swoju kulturologisku studiju wo serbskim a wendiskim sebjewobrazu we Łužicy a Hannoverskim Wendlandže. Dale slyšachmy přinošk Ladislava Futtery z Instituta za literarne wědomosće Akademije wědomosćow Čěskeje w Praze wo česko-serbskich počahach w mjezywójnskim času z perspektiwy regiona Šluknowska a Mladoboleslavska.

Njedźelu dopołdnja slyšachmy přinošk Franciski Grajcarek z University Lipsk. Wona je so w swojim bachelorskim džěle z daledawanjom wědy wo serbskej narodnej drasće w katolskich Serbach zaběrała. Justyna Michniuk z Choćebuza a Gubena předstaji publicistiske přinoški wo Serbach w pólskich časopisach a nowinach. Studentaj sorabistiki z Lipska Maks Baganc a Franc Deuse prezentowašaj skónčnje swój „Njeknicomnik“ – njewotwisny měšačny časopis.

Připołdnju přizamkny so diskusijne koło k móžnosćam a problemam interdisciplinarneho přirunowaceho slědženja wo mjeńšinach pod nawodom Diany Hickec.

Wotměnjawy program wotblyščuje wažny fakt za sorabistiku: Ličba bachelorskich, masterskich a doktorskich džělow z lužiskej abo serbskej tematiku – zapodatych zwonka serbskeju institutow w Lipsku a Budyšinje/Choćebuzu – je keđzbyhódna: Je tu wočiwidny zajim za Serbow mjez studentami historiskich, socialnych a kulturnych wědomosćow, mjez filologami a etnologami studowacych na wšelakich europskich a tež zwonka-europskich uniwersitow. Někotrych skedźbnja jich docenća na serbske temy, mnozy tež na nje sami wot so storča. Zwjetša so w běhu swojeho projekta wězo na Serbski institut w Budyšinje abo Choćebuzu wobroća: Wužiwaja Serbski kulturny archiw k namakanju informacijow a materiala, ale pytaja tež konsultantow – wědomostnikow, kotřiž so derje wuznaja a pokiwy dać abo kontakty sposrědkować móžeja. Jich slědžerske wuslědki stanu so potom husto z materialom za Serbski kulturny archiw a su tež nastorki za sorabistiske slědženje.

Štož tajkim „eksternym sorabistam“ husto pobrachuje, je móžnosć zeznać druhich młodych kolegow a wuměnjec so z nimi – su rozbrojeni po wšelakich uniwersitach. Přeprošenju ze Serbskeho instituta bě tuž hižo w léce 2017 cyły rjad młodych slědžerjow sčěhowało. Někotři z nich běchu tež na druhim zetkanju 2019 zaso pódla, druzy su so přeni raz wobdžělili. Woboje je zwjeselace.

Wobdžělenje na tutym zetkanju je tuž njepřirunajomne z druhimi konferencami: Je interdisciplinarne, ale wšitke přinoški so na někajke wašnje Serbam wěnuja. Přinoški a tež diskusije su tuž cyle hinašeho razu hač na druhich konferencach. Zakładne infor-

macije wo Serbach a wo serbšćinje móža so (skónčnje raz) wuwostajić a hnydom wo konkretnym slědžerskim projekće rěčeć. Za to so snano kusk wjace wo zakładnych metodach slědženja diskutuje, jeli su tute w disciplinach wšelakore. To wšak móže runje za młodych slědžerjow wažne być. Za naspomnjenja hódne mam tež fakt, zo je přizjewjenje a wobdželenje na zetkanju njeběrokratiske a njeje ani financnje naročne.

Chcyła so na tutym městnje dżakować organizatoram zetkanjow w Serbskim instituču, ale tež wšěm tym sobudželaćerjam, kotřiž su sej čas wzali a so k nam na chwilkku přidružili. Sorabistiskemu dorostej pomhaja tež reakcije a nastorki staršich kolegow. Njedwěluju na tym, zo su přinoški za nich zajimawe a inspiratiwne byli. K wšěm přinoškam mějachmy dosć žiwe diskusije – hustodosć tež dżakowano prašenjam ze strony kolegow ze Serbskeho instituta. Tak mějachu tež referenća, kiž móžachu so jenož z pomocu internetoweho telefonowanja wobdželić, feed-back za swoje džěło. (Hačrunjež tutym wězo mjenje formalne rozmołwy w kofejowych přestawkach a slódne přikuski pobrachuja – tež za tute organizatoram nanajwutrobnši dżak!) W někotrych padach su samo nastawki abo knižne publikacije w sorabistiskich medijach dorěčane – tež to je za wobě stronje zwjeselace. A sorabistiski dorost je so z nowej motiwaciju a wjele nastorkami a idejemi do wšědneho studentskeho abo slědžerskeho džěła wrócił. Mam tutón format zetkanjow za wuběrne wobohaćenje a na dalše zetkanje tež rady zaso přijědu, hačrunjež poprawom wjace cyle k dorostej njeliču: Rady so zaso z młodymi kolegami zetkam a sym wćipna na jich džěła.

Katja Brankačkec